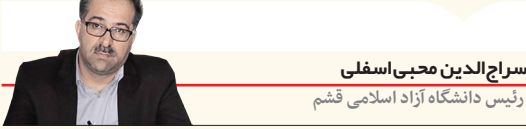

دیدگاه

اهمیت حضور رشته‌های علوم انسانی در طرح پایش

سراج‌الدین محبی اسفلی

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی قشم

یکی از نکات مهم درباره دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور این است که باید تا سطح بالایی فعالیت‌های پژوهشی خود را به صورت هدفمند انجام دهند و در این میان ضروری است که بر حسن انجام فعالیت‌های آنها نظارت دقیقی صورت بگیرد. بنابراین با این نگاه، طرح پایش یک اقدام مهم در راستای جلوگیری از سوءاستفاده‌هایی است که امروز در بحث‌های پژوهشی، به خصوص پایان‌نامه‌های دانشجویان تحصیلات تکمیلی و طرح‌های غیرهدفمند تحقیقاتی اجرا و عملیاتی شده است تا با عملی شدن هرچه بهتر این طرح، همه تحقیقات در راستای حل مسائل و مشکلات کشور باشد. بدیهی است که اجرایی شدن این طرح می‌تواند به هدفمندی فعالیت‌های سیستم آموزش عالی کشور به خصوص اقدامات علمی در دانشگاه آزاد اسلامی منجر شود. از آنجا که ما به دنبال حل مسائل و مشکلات جامعه و انجام تحقیقات و پژوهش‌های اثرگذار هستیم، تخصصی و مهارتی خود به بهترین شکل ممکن استفاده کنیم تا از رهگذر این اقدام، پایان‌نامه‌ها را هم به سمت‌وسوی اهداف کلان پایش هدایت کنیم. درحقیقت مهم‌ترین هدف ما این است که دانشجویان برای پایان‌نامه‌هایی که می‌خواهند درباره آنها در مقاطع تحصیلات تکمیلی کار کنند، از نظام موضوعاتی که در سامانه پایش مطرح شده است، موضوعات‌شان را انتخاب کنند، چون قطعاً این موضوعات در راستای نیازهای جامعه است و به صورت دقیق از سوی اعضای هیات‌علمی و کادر تخصصی دانشگاه آزاد اسلامی مورد ارزیابی قرار گرفته است. همچنین ما به دنبال ایجاد مکانیسمی هستیم که پایان‌نامه‌ها از حالت غیرکاربردی و کپی‌شده و غیرتخصصی خارج شوند و همه آنها به‌عنوان پایان‌نامه‌های استاندارد و قابل استفاده و کاربردی مورد بهره‌برداری لازم قرار گیرند.

تالیف پایان‌نامه‌ها با تکیه بر موضوعات سامانه پایش

دانشگاه آزاد اسلامی قشم در دوره‌های تحصیلات تکمیلی فعالیت قابل توجهی دارد و ما امروز در استان هرمزگان با ۲۸ رشته دکتری تخصصی و ۴۴ رشته کارشناسی با افتخار در خدمت دانشجویان عزیز هستیم. به دنبال این هستیم که پایان‌نامه‌هایی که در واحد ما تالیف می‌شوند، به سمت شناسایی مسائل و موضوعات کلان جامعه، خصوصاً منطقه آزاد قشم هدایت شوند. در این راستا نظام موضوعاتی که در طرح پایش از سوی سازمان مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی برای استان هرمزگان مطرح شده، بیشتر به گردشگری و جذب توریست و مسائل و موضوعات مناطق آزاد معطوف شده است که ما می‌توانیم در این راستا از همه توانایی‌های رشته‌های تخصصی و مهارتی خود به بهترین شکل ممکن استفاده کنیم تا از رهگذر این اقدام، پایان‌نامه‌ها را هم به سمت‌وسوی اهداف کلان پایش هدایت کنیم. درحقیقت مهم‌ترین هدف ما این است که دانشجویان برای پایان‌نامه‌هایی که می‌خواهند درباره آنها در مقاطع تحصیلات تکمیلی کار کنند، از نظام موضوعاتی که در سامانه پایش مطرح شده است، موضوعات‌شان را انتخاب کنند، چون قطعاً این موضوعات در راستای نیازهای جامعه است و به صورت دقیق از سوی اعضای هیات‌علمی و کادر تخصصی دانشگاه آزاد اسلامی مورد ارزیابی قرار گرفته است. همچنین ما به دنبال ایجاد مکانیسمی هستیم که پایان‌نامه‌ها از حالت غیرکاربردی و کپی‌شده و غیرتخصصی خارج شوند و همه آنها به‌عنوان پایان‌نامه‌های استاندارد و قابل استفاده و کاربردی مورد بهره‌برداری لازم قرار گیرند.

حرکت به سمت دانشگاه‌های کارآفرین

امروزه دانشگاه‌ها از حالت نسل اول و دوم خارج و به سمت دانشگاه‌های نسل سوم و چهارم و درحقیقت دانشگاه‌های کارآفرین هدایت می‌شوند. این دانشگاه‌ها نیازمند شناسایی مسائل و مشکلات جامعه و منطقه‌ای هستند که در آن حضور دارند. درحقیقت اگر این اتفاق بیفتد، هر دانشگاهی می‌تواند به‌مثابه یک دانشگاه کارآفرین باشد و پایان‌نامه‌ها و کارهای پژوهشی و سایر فعالیت‌های خود را در راستای حل مسائل جامعه و کشور با بهترین کیفیت پیش ببرد. از آنجا که استان هرمزگان، به‌خصوص جزیره قشم فضای وسیعی را تحت عنوان سواحل دریایی داراست و البته باتوجه به اینکه در کنار خلیج فارس قرار دارد، بخشی از اقدامات ما در بحث پایش می‌تواند در حوزه بررسی و حل مسائل دریا باشد تا با فعالیت‌های میان‌رشته‌ای بتوانیم مشکلات و مسائل این حوزه را مرتفع کنیم. مثلاً اگر رشته حقوق ما در دانشگاه فعال است، می‌توانیم با فعالیت‌های بین‌رشته‌ای در بحث حقوق دریا یا مسائل مربوط به محیط‌زیست کار کنیم تا از این طریق به سمتی برویم که در حل مسائل منطقه خود تاثیرگذار باشیم.

اهمیت فعالیت‌های میان‌رشته‌ای

بنده به سهم خود معتقدم بحث دریا و مسائل آن درحال حاضر از اهمیت بالایی برخوردار است. آقای دکتر طهرانچی و سایر مدیران دانشگاه آزاد اسلامی هم بر این نظر هستند که استان هرمزگان در طرح پایش باید بیشتر تلاش خود را به حل مسائل حوزه دریا معطوف کند اما ذکر این نکته ضروری است که چون اکثر رشته‌های ما در دانشگاه آزاد اسلامی قشم در حوزه علوم انسانی است، همان‌طور که قبلاً اشاره کردم، باید فعالیت‌های خود را با اقدامات میان‌رشته‌ای پیش ببریم.

صورت بگیرد؛ فعالیت‌هایی که قطعاً تعداد زیادی از دانشجویان هم در آنها مشارکت دارند و پیشبردشان نیازمند تامین امکانات مختلف است. پرواضح است که بالابردن کیفیت در سایه امکانات پیشرفته و تحقیقات اثرگذار صورت می‌گیرد و این اقدامات هم همواره در همه کشورها، نیازمند حمایت‌های کافی و وافی مالی و اعتباری است. همچنین نیازمند به‌روزرسانی مواد تئوریک خود هستیم تا از دانش‌های قدیمی فاصله بگیریم و همواره با دانش روز پیش برویم.» او اضافه کرد: «اعضای هیات‌علمی ما هم باید تلاش کنند تا دانش خود را به‌روزرسانی کنند و البته ارتباط خود را با صنعت و جامعه هم گسترش دهند. در این میان استفاده از فرصت‌های مطالعاتی هم می‌تواند در این به‌روزرسانی‌ها نقش مهم و تاثیرگذاری داشته باشد.»

استفاده مدیران میانی دانشگاه

از نیروهای متخصص رئیس دانشگاه آزاد اسلامی ساوه در ادامه به جایگاه مدیران میانی دانشگاه آزاد اسلامی در اجرای بهتر طرح پایش هم اشاره کرد و ادامه داد: «مدیران میانی هم می‌توانند در اجرا و پیشبرد بهتر طرح پایش تاثیرگذار باشند، البته به این صورت که باید تلاش کنند تا سیاست‌های سازمان مرکزی را به بهترین وجه ممکن عملی کنند و از برخورد‌های سلیقه‌ای و استفاده از افراد غیرمتخصص در فعالیت‌ها پرهیز داشته باشند. طبیعتاً حضور نیروهای متخصص و کاردان در همه طرح‌های کلان علمی و پژوهشی به پیشبرد بهتر و ارتقای کیفیت، کمک قابل توجهی خواهد کرد، البته در طرح پایش هم باید به این مهم توجه ویژه‌ای شود.»

واحد ساوه و حل مسائل حوزه برق

نیکوکار درباره نحوه حضور این دانشگاه در طرح پایش گفت: «دانشگاه آزاد اسلامی ساوه هم قرار است در رشته‌های فنی به‌خصوص در رشته برق در طرح پایش حضور داشته باشد. در این راستا پروپوزال کار هم آماده شده تا این دانشگاه با توجه به نزدیکی شهرستان به شهرک صنعتی ساوه بتواند در موضوعات مختلف به‌خصوص در بحث انرژی‌های نو و حل مسائل این حوزه، حضور موثری در ارتباط با بخش صنعتی داشته باشد.» به گفته رئیس دانشگاه آزاد اسلامی ساوه، این واحد دانشگاهی در بحث کشاورزی هم ورود خواهد داشت؛ او در این باره تأکید می‌کند: «باتوجه به اینکه منطقه ساوه و وزندی به‌عنوان دو نقطه مهم در بحث کشاورزی در استان مرکزی مطرح هستند، در این باره هم دانشگاه آزاد اسلامی ساوه ورود خواهد کرد و در مسیر رفع مشکلات و نیازهای منطقه اقدامات قابل توجهی را صورت خواهد داد.»

استفاده از دانش فنی واحد ساوه در شهرک‌های صنعتی

نیکوکار در پایان سخنان خود بیان کرد: «امروز در شهرک صنعتی ساوه حدود ۳۰۰ شرکت فعال وجود دارد که استفاده از توان فنی و دانش‌های تخصصی دانشجویان و اعضای هیات‌علمی ما می‌تواند به پیشرفت‌های مختلف حوزه صنعت در این شهرستان و در سطح منطقه و استان منجر شود.»

صنعتی وجود نداشته، رفع این مسائل به کندی صورت گرفته، بنابراین در قالب اجرای طرح پایش این رابطه عمیق‌تر و ورود به عرصه حل مسائل، با سرعت بیشتر امکان‌پذیر خواهد شد.»

تحول در فعالیت‌های دانشجویان و اعضای هیات‌علمی

نیکوکار در ادامه به تاثیر پایش در نظام دانشگاهی کشور و ایجاد تغییر در آنچه تا امروز در دانشگاه‌ها انجام شده، اشاره کرد و گفت: «در درجه اول مهم این است که مشکلات جامعه، صنعت و بخش‌های مختلف و البته توانایی‌های هر دانشگاهی مشخص شود، در کنار این مسائل، اجرای این طرح نیازمند حمایت‌های مادی و معنوی است. عملیاتی شدن طرح‌هایی از این دست، هزینه‌بر و زمان‌بر است و عوامل اجرایی آن هم باید آمادگی ذهنی کاملی داشته باشند تا از عرصه تئوری به عرصه عملی با آستانه تحمل بالایی وارد شوند. البته معیارها هم باید عوض شود؛ یعنی اینکه تا امروز خروجی پایان‌نامه‌ها در دانشگاه‌ها صرفاً محدود به ارائه یک مقاله از متن پایان‌نامه به کنفرانس‌های علمی بود یا اینکه نزد اعضای هیات‌علمی همواره بحث ارتقا به شکل خاصی که وزارت علوم تعریف کرده بود، جریان داشت. اما با اجرایی شدن طرح پایش، همه این اقدامات و نحوه عملکردها باید متحول شوند؛ به این معنی که دانشجویان نباید صرفاً به این فکر کنند که مقاله‌ای از پایان‌نامه خود را برای کسب نمره پژوهشی به جایی ارائه کنند و اعضای هیات‌علمی هم صرفاً برای ارتقای جایگاه علمی خود در دانشگاه، اقداماتی را انجام دهند.»

ضرورت تشویق و حمایت اعضای هیات‌علمی

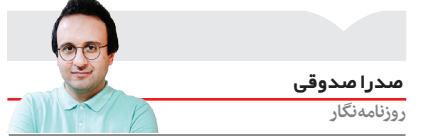
رئیس دانشگاه آزاد اسلامی ساوه به اهمیت حضور اعضای هیات‌علمی دانشگاه آزاد اسلامی در پیشبرد بهتر طرح پایش هم اشاره کرد و ادامه داد: «اعضای هیات در همه فعالیت‌های دانشگاه‌ها نقش مهم و کلیدی دارند اما مشخصاً برای حضور بهتر آنها در طرح پایش باید اقدامات تشویقی و حمایتی بیشتری پیشرفت‌های مختلف حوزه صنعت در این شهرستان و در سطح منطقه و استان منجر شود.»

تصویب آیین‌نامه برای حمایت از صندوق‌های پژوهش و فناوری

عضو هیات‌عامل صندوق نوآوری و شکوفایی از تصویب آیین‌نامه حمایت ۹ برابری از صندوق‌های پژوهش و فناوری خبر داد. محمدصادق خیاطیان در نشست خبری‌ای که صبح امروز در محل صندوق نوآوری و شکوفایی برگزار شد، به برنامه‌های این صندوق اشاره کرد و گفت: «تعامل با صندوق‌های پژوهش و فناوری از سیاست‌های جدیدی است که در این صندوق دنبال می‌شود و می‌خواهیم استفاده حداکثری از ظرفیت‌های آن داشته باشیم.» او افزود: «به‌همین منظور آیین‌نامه‌ای مصوب شد که براساس آن در دو مسیر از فعالیت‌های صندوق‌های پژوهش و فناوری حمایت می‌شود. یکی از این مسیرها اعطای تسهیلات به صندوق‌هاست و دیگری اعطای خط اعتباری به آنهاست. عضو هیات‌عامل صندوق نوآوری و شکوفایی اضافه کرد: «براساس این آیین‌نامه ۹ برابر به صندوق‌های پژوهش و فناوری اعطا می‌شود که سه برابر تسهیلات و ۶ برابر به‌صورت لاین و خط اعتباری به صندوق‌ها خواهد بود. همچنین ایجاد ضمانت‌نامه‌های جدید پوشش ریسک را در برنامه‌ها گنجانده‌ایم.» خیاطیان تأکید کرد: «به این ترتیب صندوق‌های پژوهش و فناوری می‌توانند به شرکت‌های فناوری که دانش‌بنیان نیستند و استارت‌آپ‌ها، تسهیلات خود را ارائه دهند.» او در پایان تأکید کرد: «۴۴ صندوق پژوهش و فناوری وجود دارد که از این تعداد ۲۵ صندوق کاملاً فعال هستند و ما به دنبال فعال شدن بقیه این صندوق‌ها نیز هستیم.»

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی ساوه در گفت‌وگو با «فرهیختگان» خبر داد

ارائه خدمات علمی به ۳۰۰ شرکت فعال در شهرک‌های صنعتی

مدیرا صدوقی

روزنامه‌نگار

دانشگاه آزاد اسلامی ساوه از مهرماه ۱۳۶۷ با حضور ۹۷ دانشجو در رشته‌های علوم تربیتی (مدیریت و برنامه‌ریزی آموزشی) و کاردانی امور زراعی فعالیت خود را آغاز کرد و پس از شروع فعالیت به مدت سه سال در یکی از دبیرستان‌های این شهرستان و سپس در یک ساختمان استیجاری کوچک با امکانات بسیار محدود به کار ادامه داد و سرانجام در سال ۱۳۶۹ به مکان فعلی (سایت مرکزی) منتقل شد. با تلاش مسئولان و کادراجرایی این دانشگاه، مجموعه فعلی توانست ضمن ارتقای همه‌جانبه، جایگاه خاصی را بین دانشگاه‌های کشور احراز کند. وسعت سایت مرکزی این دانشگاه حدود ۱۱ هکتار و شهرک دانشگاهی حدود ۲۰۰ هکتار و بیش از ۱۳۰۰۰ مترمربع فضای آموزشی، فرهنگی، ورزشی، رفاهی، خدماتی و پژوهشی است که پذیرای دانشجویان در مقاطع دکتری تخصصی، کارشناسی ارشد و کارشناسی و کاردانی است. رتبه این واحد جامع و تعداد رشته‌های موجود آن بیش از ۱۲۰ رشته تحصیلی در شاخه‌های فنی‌وهمندسی، علوم پایه، کشاورزی و علوم انسانی است. نزدیکی به تهران و وجود آزادراه تهران-ساوه توسعه این واحد را با سرعت زیادی مواجه کرده و فاصله ۹۰ دقیقه‌ای بین ساوه و پایتخت، تقاضای فراوان دانشجویان داوطلب تحصیل را در این شهرستان افزایش داده است. دانشگاه آزاد اسلامی ساوه دارای سه دانشکده مصوب (علوم انسانی- کشاورزی- فنی‌وهمندسی) است و مرکز رشد و فناوری وابسته به پارک تحقیقاتی وزارت علوم آن هم از سال ۱۳۸۵ در این دانشگاه راه‌اندازی و فعال شده است. کتابخانه این دانشگاه با بهره‌گیری از امکانات دیجیتال، دسترسی دانشجویان را به مجلات و مقالات علمی و تحقیقاتی فراهم کرده است. در کنار دانشگاه، آموزشکده فنی‌وحرفه‌ای سمای واحد ساوه از سال تحصیلی ۸۴-۸۳ فعالیت خود را آغاز کرده، آموزشکده‌ای که در زمینی به مساحت ۱۴۶۱۶ مترمربع احداث شده و در سال تحصیلی ۸۵-۸۴ حدود ۲۲۰۰ مترمربع از آن به‌عنوان فاز و در سال ۸۷-۸۶ مجتمع کارگاهی با زیربنای حدود ۸۰۰ مترمربع و در سال ۸۹-۸۸ ساختمان فاز ۲ با زیربنای بیش از ۶۰۰۰ مترمربع مورد بهره‌برداری قرار گرفته است. درحال حاضر آموزشکده مجهز به پنج سایت کامپیوتر و اینترنت با تمام امکانات، کارگاه‌ها و آزمایشگاه‌های رشته‌های الکترونیک، الکتروتکنیک، متالورژی، صنایع فلزی و آزمایشگاه‌های رباتیک، فیزیک، ماشین، کارگاه‌های تراشکاری، ورق‌کاری، برشکاری، هیدرولیک، پنوماتیک، مدارفرمان، سیم‌پیچی، سفال، قالب‌بندی، تاسیسات مکانیکی، جوشکاری، برق و گاز است. همه این امکانات و قابلیت‌ها قرار است به صورت منظم و حساب‌شده در راستای اجرای طرح پایش هم به کار گرفته شوند. طرحی که امروز به‌عنوان مهم‌ترین اقدام در سیستم آموزش عالی کشور به ابتکار مدیریت عالی دانشگاه آزاد اسلامی عملیاتی شده است تا به مدد نتایج حاصل از آن، کاربردی‌سازی پایان‌نامه‌های

طرح پایش و تجاری‌سازی دانش‌ها

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی ساوه در ابتدای این گفت‌وگو با اشاره به ضرورت و اهمیت اجرای طرح پایش در دانشگاه به «فرهیختگان» می‌گوید: «طرح پایش، یک طرح مهم و تحول‌آفرین است. امیدواریم در قالب این طرح و متناسب با بافت مناطق و شرایط مختلف صنعتی، پزشکی، کشاورزی و... این مناطق و با جهت‌دهی پایان‌نامه‌ها و تحقیقات دانشجویی در مقاطع تحصیلات تکمیلی، همه اقدامات دانشگاهی و پژوهشی را به سمت حل مسائل و مشکلات منطقه و کشور سوق دهیم.» او اضافه می‌کند: «در کنار تحقیقات دانشگاهی و پژوهش‌های تخصصی، طرح پایش می‌تواند به همکاری بیشتر بخش صنعتی با دانشگاه کمک کند تا از این طریق رابطه دوطرفه بین بخش صنعتی و مراکز آموزش عالی شکل بگیرد و دانش کاربردی در بخش صنعت با سرعت بیشتری به تجاری‌سازی و درآمدزایی برسد.» نیکوکار در ادامه سخنان خود تأکید کرد: «فاصله موجود میان دانشگاه و صنعت و بافت جامعه به‌خصوص در مباحثی مثل کشاورزی، محیط‌زیست و خیلی از حوزه‌های علوم فنی باعث شد مجموعه دانشگاه آزاد اسلامی به این جمع‌بندی برسند که طرحی همانند پایش باید در بزرگ‌ترین دانشگاه حضوری جهان عملیاتی شود. به نظر بنده این فاصله خیلی عمیق بود و این نیاز احساس شد که همانند کشورهای پیشرفته به این حوزه ورود پیدا کنیم و با نگاه مسالهمحور، پایان‌نامه‌ها و تحقیقات کشورمان را به سمت حل مسائل جامعه سوق دهیم.» نیکوکار اضافه کرد: «امروز مشکلات و مسائل حوزه صنعت تا حدودی زیادی مشخص است اما به دلیل اینکه ارتباط درست و تعریف‌نشده‌ای میان دانشگاه و بخش

اتاق خبر پایش

تشکیل دپارتمان پایش در مرکز آموزش‌های تخصصی واحد تهران غرب

سرپرست مرکز آموزش‌های تخصصی واحد تهران غرب با بیان لزوم تشکیل دپارتمان «پایش» دوره‌های این دپارتمان را برای استادان امری ضروری دانست. معصومه زینال‌نژاد در گفت‌وگو با آنا، با اشاره به فعالیت‌های مرکز آموزش‌های تخصصی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران غرب، گفت: «مرکز آموزش‌های تخصصی واحد تهران غرب در سال ۹۶ با اخذ مجوز دائم از سازمان مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی تأسیس شده است که دارای ردیف مالی جداگانه از طرف واحد تهران غرب است.» سرپرست مرکز آموزش‌های تخصصی واحد تهران غرب با اشاره به دپارتمان‌های تشکیل شده در مرکز ادامه داد: «این مرکز متشکل از دپارتمان‌های نفت، گاز و پتروشیمی، نظام مهندسی، هنر، فارغ‌التحصیلان، مدیریت، مشاوره، کسب‌وکار و کارآفرینی بوده که در دوران فعالیت خود حدود ۶۵۹ دوره تخصصی در آن برگزار شده است.» مدیر مرکز تحقیقات صنعت و سلامت دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران غرب اضافه کرد: «به‌زودی دپارتمان کنکور با هدف رفع نیازهای دانشجویان در آزمون‌های ورودی به تحصیلات تکمیلی تشکیل خواهد شد. همچنین تشکیل دپارتمان زبان‌های خارجی و گسترش زبان‌های غیرانگلیسی در این مرکز در راستای این دپارتمان پیگیری می‌شود.» زینال‌نژاد در پایان با بیان ضرورت تشکیل دپارتمانی در رابطه با برنامه‌نظام موضوعات «پایش» تصریح کرد: «دوره‌های ارائه‌شده در این دپارتمان در مرحله نخست باید برای استادان ارائه شود.»